

INFORMÁCIA O NÁRODNOSTNOM VYSIELANÍ SLOVENSKEJ TELEVÍZIE

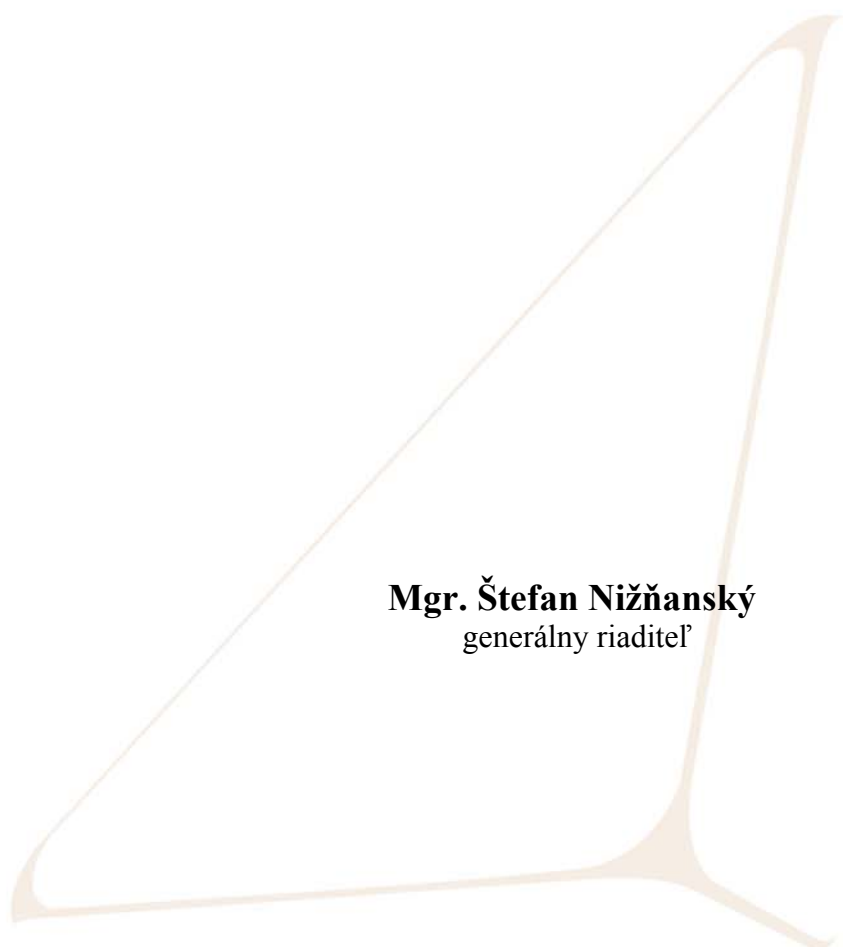
SLOVENSKÁ TELEVÍZIA ▲ Mlynská dolina, 845 45 Bratislava

Národnostné vysielanie Slovenskej televízie

Bratislava, 25. 6. 2008

Mgr. Štefan Nižňanský
generálny riaditeľ

Slovenská televízia si v zmysle Ústavy SR a jej článkov 12 (o právach príslušníkov národnostných menšín) a čl. 34 (právo rozširovať a prijímať informácie v ich materinskom jazyku) **plní svoju verejnoprávnú funkciu** aj tým, že ponúka informácie **o živote národnostných menšín v ich rodnom jazyku**.

Zároveň majú predstavitelia 10-tich národnostných menšín žijúcich na Slovensku možnosť v rámci vysielania nielen propagovať svoju identitu, ale aj rozoberať svoje problémy.

Vysielanie pre národnostné menšiny má v Slovenskej televízii svoju kontinuitu už vyše 20 rokov. Spočiatku išlo predovšetkým o spravodajské a kratšie publicistické materiály v maďarskom jazyku, ku ktorým pribudli po roku 1989 príspevky v ukrajinskom, neskôr nemeckom, potom rusínskom a ďalších jazykoch.

Medzníkom vo vysielaní pre rôzne národnostné menšiny bol **20. január 1992, kedy sme po prvýkrát odvysielali samostatný Rusínsko-ukrajinský magazín**. Už o mesiac nasledoval samostatný **Rómsky magazín**, ktorý mal vtedy názov **Romale**. **Maďarské magazíny** mali v tom čase už svoje pevné miesto na televíznej obrazovke. Od roku 1993 pribudlo vysielanie v **nemeckom** jazyku a v roku 1998 sa z televíznej obrazovky prihlásila v samostatnom magazíne novovytvorená **česká** národnostná menšina žijúca na Slovensku. Rok 1999 priniesol na obrazovku aj prvý **Poľský magazín**. Snahy Rusínov o kodifikáciu rusínskeho jazyka, ale predovšetkým o oddelenie od Ukrajincov sme zaregistrovali aj vo vysielaní Slovenskej televízie. A tak je **Rusínsky a Ukrajinský národnostný magazín vysielaný samostatne**. Od roku 2001 sa pravidelne objavujú aj národnostné magazíny: **Židovský, Bulharský, Chorvátsky a Mix**.

Rok 2007 potvrdil, že národnostné magazíny majú svoje stabilné a nezameniteľné miesto na obrazovke Slovenskej televízie. Vysielanie je na Dvojke a už 10 rokov skladbu vysielania národnostných magazínov pripravujeme v Košiciach, kde je Centrum národnostného vysielania Slovenskej televízie. I tentoraz je vysielanie sústredené na Dvojke, kde je prevaha menšinových žánrov.

V roku 2007 malo národnostné vysielanie vo formáte národnostných magazínov svoj stabilný vysielací čas. V jeho posunoch, žiaľ dochádza vždy, keď na Dvojke dostáva prednosť Šport.

Aj v roku 2007 teda mohli diváci vidieť na Dvojke:

- v pondelok o 16:30hod **Rómske národnostné magazíny**
- v utorok o 16:30hod národnostný magazín **Český, Rusínsky, Ukrajinský, Nemecký, Poľský, Bulharský, Židovský, Chorvátsky, Ruský, Mix (prvý krát aj ázijské krajiny) a Večer národnostných menšín**
- v stredu o 16:30hod mal premiéru **Maďarský národnostný magazín**

V roku 2007 sme reflektovali na pohyb ľudí nielen v Európe, ale v celosvetovom meradle tým, že sme na obrazovku priniesli v rámci Mix magazínov príspevky z podujatí a života ľudí, ktorí pochádzajú napríklad z Číny, Afganistanu, Egypta, Sýrie, Jemenu alebo Vietnamu. (Podrobnejšie uvádza tabuľka č. 1, 2, 3)

V roku 2007 Slovenská televízia v premiére odvysielala 93 národnostných magazínov, ktoré reprízovala 231 krát, teda spolu odvysielala 324 národnostných magazínov, čo predstavuje vyše 140 hodín vysielania.

Tabuľka č. 1

Národnostný magazín (26 minút)	Premiéra	Repríza	Odvysielaný čas premiéra	Odvysielaný čas repríza	Odvysielaný čas (P+R)
Židovský	3	6			
Český	6	12			
Ukrajinský	5	10			
Mix	2	7			
Poľský	3	6			
Nemecký	5	10			
Rusínsky	5	10			
Chorvátsky	1	2			
Ruský	1	2			
Mix (ázijsky)	3	7			
Bulharský	2	2			
Spolu	36 častí	74 častí	936 minút	1 924 min	2 860 min

Tabuľka č. 2

Maďarský magazín (26 minút)	
Premiéra	38 častí
Repríza	75 častí
Spolu (premiéra + repríza)	113 častí
Odvysielaný čas (premiéra)	988 minút
Odvysielaný čas (repríza)	1 950 minút
Odvysielaný čas (premiéra + repríza)	2 938 minút

Tabuľka č. 3

Národnostný magazín rómsky - So vakeres (26 minút)	Premiéra	Repríza	Odvysielaný čas premiéra	Odvysielaný čas repríza	Odvysielaný čas (P+R)
So vakeres č. 1 - 19		5			
Spolu	19 častí	82 častí	494 minút	2 132 min	2 626 min

Do tejto štatistiky o národnostnom vysielaní treba prirátat' **Správy Hírek** v maďarskom jazyku, **Udalosti Českej televízie** v českom jazyku a diskusnú reláciu **Na tanieri**, ktorá mala vlni 12 premiér a 12 repríz. Dĺžka tejto relácie je 60 minút. Vysielala sa v maďarskom jazyku a v premiére a repríze sme takto odvysielali vyše 24 hodín.

Všetky národnostné magazíny z každej národnostnej menšiny žijúcej na Slovensku, vysielala Slovenská televízia v pôvodnom jazyku so slovenskými titulkami (okrem českej národnostnej menšiny).

(Tabuľka č. 4, 5, 6)

Tabuľka č. 4

Správy – Hírek (5 minút)	
Premiéra	240 častí
Repríza	436 častí
Spolu (premiéra + repríza)	676 častí
Odvysielaný čas (premiéra)	1 200 minút
Odvysielaný čas (repríza)	2 180 minút
Odvysielaný čas (premiéra + repríza)	3 380 minút

Tabuľka č. 5

Na tanieri (Terítéken) (60 minút)	Premiéra	Repríza	Odvysielaný čas premiéra	Odvysielaný čas repríza	Odvysielaný čas (P+R)
Na tanieri č. 1 -12	12 častí	12 častí	720 minút	720 min	1 440 min

Tabuľka č. 6

Udalosti ČT (25 minút)	
Spolu (premiéra + repríza)	946 častí
Odvysielaný čas (premiéra + repríza)	394 hodín

Problematika národnostných menšín bola aj obsahom ďalších vysielaní Slovenskej televízie, napríklad, spravodajstva, Regionálnych denníkov, Regionálnych správ, relácií Kvarteto a ďalších. Obsahovo aj formálne majú maďarské magazíny a rómske magazíny viac spravodajský charakter. Ostatné magazíny, na výrobe ktorých sa podieľa okrem štúdia Košice aj štúdio Banská Bystrica a Bratislava, majú publicistický a v niektorých prípadoch až dokumentárny charakter.

V roku 2007 Slovenská televízia zaznamenala, otitulkovala a odvysielala **prevzaté predstavenie** z Divadla Alexandra Duchnoviča z Prešova. Išlo o hru s názvom **Orchester Titanik**. A Slovenská televízia ju odvysielala **v rusínskom jazyku** po 23 hodine na Dvojke v závere roka 2007. Divadelné predstavenie trvalo 80 minút.

Redakcia národnostného vysielania v maďarskom jazyku

Personálne postavenie a zloženie redakcie:

- počet interných zamestnancov **6**
 - z toho redaktorov **3**
- počet externých spolupracovníkov **2** (moderátori relácie Správy-Hírek)
1 (prekladateľ)

Spolupráca s regionálnymi televíznymi štúdiami a reg. spravodajcami z regiónov:

- Komárno, Štúrovo, Dvory nad Žitavou, Dunajská Streda, Fiľakovo, Rimavská Sobota
- Tornaľa, Rožňava, Moldava nad Bodvou, Košice, Veľké Kapušany, Kráľovský Chlmec

Regionálne členenie:

- regionálnu vyváženosť zaručuje spolupráca s lokálnymi televíziami. Vďaka nej v reláciách RNV BA neabsentujú témy zo žiadneho regiónu obývaného príslušníkmi maďarskej národnosti, nižšia frekvencia tém z oblasti Levíc a Šiah je spôsobená absenciou spravodajských štábov v týchto regiónov, témam sa venujú interní redaktori.

Programová služba – výroba a vysielanie pre národnostné menšiny

1. Správy-hírek

7-minútový spravodajský servis s akcentom na aktuálne dianie v južných regiónoch Slovenska vysielame každý pracovný deň o 18.45, 2 reprízy v závere nočného spravodajského bloku a ráno v úvode spravodajského bloku okrem soboty.

Strata atraktívneho vysielacieho času o 19.20 a časté zmeny vo vysielaní sa odzrkadľuje aj v sledovanosti relácie. **Diváci vítajú** spoluprácu s regionálnymi spravodajcami a radi by reláciu videli na webovej stránke STV.

2. Maďarský magazín – Magyar magazin

Moderovaná 26-minútová publicistická relácia vysielaná raz týždenne – v stredu o 16.30 + 2 R- venovaná aktuálnemu spoločensko-kultúrnemu daniu v regiónoch obývaných príslušníkmi maďarskej menšiny. Na základe dramaturgických zmien od januára 2008 súčasťou relácie je aj krátky rozhovor s hosťom v štúdiu na „tému týždňa“.

V roku 2008 naplánovaných 40 častí, v LVŠ 7 zostrihov – výber z najzaujímavejších reportáží uplynulých mesiacov

3. Na tanieri –Teritéken

Diskusná relácia o aktuálnych spoločenských témach. Diskusia so 4 hosťami je oživená príspevkami, ktoré 60-minútovú reláciu dynamizujú a ponúkajú názory obyvateľov na danú tému.

Vysielací čas: streda o 22:00hod

V roku 2008 bola periodicita 12 premiérových vydaní (+12 R), jednotlivé časti sú do vysielania zaradené nepravidelne.

Prehľad odvysielaných relácií RNV BA od roku 2005:

Správy - Hírek

2005: 239 častí	stopáž 5 min.	19,5 hod
2006: 238 častí	stopáž 5 min.	v októbri 6,30hod; do konca roka 8 min. 23,1 hod
2007: 229 častí	stopáž 8 min.	32,2 hod
2008: 203 častí	stopáž 7 min.	22,0 hod

Maďarský magazín - Magyar magazín

2005: 39 častí	stopáž 26 min.	16,9 hod
2006: 34 častí	stopáž 26 min.	14,7 hod
2007: 38 častí	stopáž 26 min.	16,4 hod
2008: 39 častí	stopáž 26 min.	16,9 hod. + 7 zostrihov v LVŠ 3,02 hod

Na tanieri-Terítéken

2005: 19 častí	stopáž 45 min.	13,4 hod
2006: 13 častí	pôvodne plánovaných 17	
2007: 12 častí	stopáž 60 min.	12 hod
2008: 12 častí	stopáž 60 min.	v prvom polroku 6 hod

RNV BA vyrobila a odvysielala v jednotlivých rokoch nasledovný počet hodín v premiére:

2005	49,8 hod
2006	50,8 hod
2007	60,6 hod
2008	53,5 hod (podľa predbežných plánov)

V roku 2008 v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol vysielací čas určený pre relácie RNV BA. Relácia Hírek prešla zásadnými dramaturgickými a vizuálnymi zmenami. Stabilizoval sa spravodajský tím, vzrástla náročnosť pri výbere a spracovania tém, ktoré vďaka slovenským titulkom majú výpovednú hodnotu aj pre divákov majority. Za pozitívne považujem zmenu výrobného harmonogramu (z 14.00 na 16.15), identickú virtuálnu scénu s ostatnými dennými spravodajskými reláciami a výraznejšiu prácu s grafikou.

Dramaturgické zmeny zaznamenala aj relácia Maďarský magazín, upustili sme od politickej publicistiky a rozšírili občiansky rozmer.

Relácie podporujúce poznanie a akceptáciu menšín na Slovensku (vysielanie pre deti a rodinu)

Pretože nedôvera k odlišnostiam vyplývajúca často krát z prevládajúcich predsudkov môže veľmi ľahko prerásť do xenofóbie, až rasizmu či extrémizmu rôzneho druhu, rozhodli sme sa priniesť na obrazovku pre mládež (ale ako sledovanosť potvrdzuje, aj pre celú rodinu) reláciu **HÁDAJ, KTO NÁS POZVAL**.

Relácia funguje na princípe umožniť deťom cestou vlastného poznania vytvoriť si vlastný názor, úsudok, ktorý môžu konfrontovať s panujúcim predsudkom. Deti spolu s moderátorkou navštevujú rodiny z rôznych etník, krajín, menšín žijúcich na Slovensku. V rozhovore a zážitkoch s nimi spoznávajú ich charakter, kultúru, náboženstvo, vzťah k svojej zemi i hostiteľskej krajine, špeciality ich kuchyne a z rozprávania domácich i históriu či pomery v tej - ktorej krajine.

Porovnanie názorov detí počas cesty na návštevu so spontánnymi reakciami pri návrate potvrdzujú, že zvolená programová cesta na podporu atmosféry otvorenosti, vzájomnej akceptácie a tolerancie sa osvedčila.

Reláciu máme na obrazovke od januára 2008 v týždennej periodicite. Zatiaľ sme navštívili a odvysielali stretnutia s rodinami z Ruska, Vietnamu, Arménska, Indie, Anglicka, Sýrie, Číny, Grécka, Portugalska, Afganistanu, Burundi, Talianska, Čiernej Hory, Iránu, Kuby, Francúzska, Equadoru, Gruzínska a Fínska, ktoré dlhodobo žijú na Slovensku.

V jesennej štruktúre odvysielame, okrem iného, aj návštevu v nemeckej, rusínskej, ukrajinskej, poľskej rodine. Všetky premiérové relácie budú mať novú minútáž á 40´.

Z národnostných menšín žijúcich na Slovensku sme sa zoznámili s kultúrou a tradíciami:

v bulharskej rodine	vysielané	27.1.08	26´
v goralskej rodine	vysielané	14.6.08	26´
v maďarskej rodine	vysielané	3.2.08	26´
v chorvátskej rodine	vysielané	12.4.08	26´
v židovskej rodine	vysielané	7.6.08	40´
v rómskej rodine	vysielané	23.3.08	26´

Diskusný ring pre teenagerov a všetkých okolo nich, ktorým nie sú ich problémy ľahostajné sa v inovovanej forme (vysielanie na živo) a s inovovaným názvom **LUSK(a nie?)** sa aj v tomto roku venuje v dvojtýždennej periodicite najpálčivejším problémom, ktoré hýbu medzigeneračnými vzťahmi, ale i tým, ktorými spoločnosť môže výrazne ovplyvniť vývoj osobnosti mladého človeka. Medzi ne nesporne patrí téma xenofóbie a rasizmu. Tejto téme sme sa venovali v živom vysielaní za účasti dospelých i teenagerskej populácie rôznych národností žijúcich na Slovensku. Téma bola voľným pokračovaním posledného minuloročného vydania Lúskania s podtitulom „Ja a okolie“ (v nadväznosti na kampaň každý sme iný, všetci sme rovní).

Príloha: sledovanosť národnostných relácií od r.2005

RADA SLOVENSKEJ TELEVÍZIE

Informácia o vysielaní programovej služby Slovenskej televízie v jazykoch národnostných menšín a etnických skupín

Materiál bol vypracovaný na základe podkladov STV a predkladá sa v zmysle požiadavky Úradu vlády SR ako podklad pre zasadnutie Rady vlády SR pre národnostné skupiny a etnické menšiny, ktoré sa uskutoční dňa 30. 6. 2008.

Materiál poskytuje stručný prehľad:

- o právnej úprave národnostného vysielania,
- o organizačnom a personálnom zabezpečení národnostného vysielania,
- o výrobe a vysielaní programovej služby v jazykoch národnostných menšín a etnických skupín vrátane finančnej náročnosti,
- o funkcii a činnosti Rady STV v súvislosti s národnostným vysielaním.

Bratislava, jún 2008

Mgr. Bohumír Bobocký
predseda Rady STV

Poslaním Slovenskej televízie (ďalej len „STV“) je poskytovať **programovú službu verejnosti v oblasti televízneho vysielania**. Povinnosti a úlohy STV (ako aj podrobnejšie vymedzenie programovej služby) definuje zákon č. 16/2004 Z. z. o Slovenskej televízii (najmä v paragrafoch 2, 3 a 5) a zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, ktorý uvádza ďalšie **osobitné povinnosti vysielateľa na základe zákona**, ktoré odlišujú STV od ostatných vysielateľov.

V tejto súvislosti treba uviesť, že zmyslom existencie STV je poskytovanie práve osobitných a špecifických služieb, ktoré vytvárajú jej legitimitu a nárok na verejné zdroje. Kvantitatívny rozsah programu ako celku, ale aj podielu jednotlivých typov vrátane vysielania pre menšiny nie je stanovený, preto určujúcimi dokumentmi, na základe ktorých sa môže posudzovať a hodnotiť vysielanie programovej služby STV sú:

- Programový koncept na príslušné obdobie, ktorý vyjadruje programový záväzok STV voči verejnosti
- Programová stratégia Slovenskej televízie
- Uznesenia Rady STV vo vzťahu k plneniu programovej služby

I. Organizačné a personálne zabezpečenie vysielania

Zákon o Slovenskej televízii kladie osobitný dôraz na vysielanie obsahovo a regionálne vyvážených programov v jazykoch národnostných menšín a etnických skupín, ktoré žijú na území Slovenskej republiky tým, že toto vysielanie uvádza ako jednu z hlavných činností. Zároveň ukladá STV povinnosť, aby na zabezpečenie výroby a vysielania programov pre národnostné menšiny a etnické skupiny zriadila samostatné organizačné zložky, čím upravuje samostatné a osobité postavenie Redakcie národnostného vysielania v rámci celej inštitúcie.

V súčasnosti sú v rámci organizačného usporiadania zriadené dve **Redakcie národnostného vysielania** - v Bratislave a v televíznom štúdiu Košice, v televíznom štúdiu Banská Bystrica za výrobu národnostných magazínov zodpovedá jeden dramaturg.

Redakcia národnostného vysielania STV Bratislava (RNV BA) zabezpečuje výrobu a vysielanie výlučne pre maďarskú menšinu. Redakcia má 6 interných zamestnancov, z toho 3 redaktorov. Okrem nich s redakciou spolupracujú 3 stáli externí spolupracovníci (2 moderátori relácie Správy - Hírek a 1 prekladateľ). Súčasne s tým redakcia spolupracuje s regionálnymi televíznymi štúdiami a regionálnymi spravodajcami z regiónov: Komárno, Štúrovo, Dvory nad Žitavou, Dunajská Streda, Fiľakovo, Rimavská Sobota, Tornaľa, Rožňava, Moldava nad Bodvou, Košice, Veľké Kapušany, Kráľovský Chlmec.

Regionálne členenie a regionálnu vyváženosť zaručuje spolupráca s lokálnymi televíziami. Vďaka nej v reláciách RNV BA neabsentujú témy zo žiadneho regiónu obývaného príslušníkmi maďarskej národnosti, nižšia frekvencia tém z oblasti Levíc a Šiah je spôsobená absenciou spravodajských štábov v týchto regiónoch, témam sa venujú interní redaktori.

Redakcia národnostného vysielania v televíznom štúdiu Košice (RNV KE) zabezpečuje výrobu a vysielanie pre všetky národnostné menšiny a etnické skupiny okrem maďarskej. Až do polovice mája t.r. mala redakcia v internom stave iba 1 vedúcu redakcie, ktorá súčasne zodpovedá aj za duchovné vysielanie. Od 15. 5. bola posilnená o administratívnu pracovníčku. Košická redakcia spolupracuje s približne 30 externými spolupracovníkmi z celého Slovenska a okrem výroby a vysielania národnostných magazínov sa podieľa aj na realizácii medzinárodného mesačníka televíznych štúdií krajín V4 s názvom KVARTETO.

V televíznom štúdiu **Banská Bystrica** za výrobu národnostných magazínov a príspevkov do relácie **KVARTETO** zodpovedá jeden dramaturg, ktorý z programového hľadiska podlieha RNV TŠ Košice.

II. Programová služba v jazykoch národnostných menšín a etnických skupín

Vysielanie pre národnostné menšiny má v Slovenskej televízii svoju kontinuitu už od roku 1983. Spočiatku išlo predovšetkým o spravodajské a kratšie publicistické materiály v maďarskom jazyku, ku ktorým pribudli po roku 1989 príspevky v ukrajinskom, neskôr nemeckom, potom rusínskom a ďalších jazykoch. Všetky Národnostné magazíny (okrem českej národnostnej menšiny) vysiela Slovenská televízia v pôvodnom jazyku so slovenskými titulkami.

V roku 1998 vypracovala PhDr. Luba Koľová **Koncepciu vysielania pre národnostné menšiny**, ktorá bola schválená Kolégiom ústredného riaditeľa a v roku 1999 vznikla **Redakcia národnostných relácií s celoslovenskou pôsobnosťou** s centrom v Košiciach, keďže na východnom Slovensku je sústredených najviac národnostných menšín. Následne vznikla samostatná **Maďarská redakcia** v Bratislave, ktorá na rozdiel od Košíc mala okamžite interných pracovníkov. Koncepciu vysielania pre národnostné menšiny si neskôr osvojila aj Česká televízia, ktorá zriadila centrum v TŠ Ostrava.

Počet hodín odvysielaných pre jednotlivé národnostné menšiny v roku 2008							
Národnostná menšina	január v hod.	február v hod.	marec v hod.	apríl v hod.	máj v hod.	spolu v hod.	podiel v %
maďarské etnikum	13,35	13,10	12,35	11,67	9,00	59,47	50,9%
rómske etnikum	5,62	5,18	4,32	4,82	3,88	23,82	20,4%
ukrajinské etnikum	0,87	0,00	0,00	0,87	2,23	3,97	3,4%
rusínske etnikum	0,00	1,28	0,00	0,00	0,85	2,13	1,8%
české etnikum	0,87	1,30	0,00	0,87	0,00	3,04	2,6%
nemecké etnikum	0,00	1,30	0,87	0,00	0,83	3,00	2,6%
poľské etnikum	0,85	0,00	0,00	0,85	0,00	1,70	1,5%
židovské etnikum	0,00	0,00	0,00	0,85	0,00	0,85	0,7%
bulharské etnikum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
chorvátske etnikum	0,00	0,00	0,83	0,00	0,00	0,83	0,7%
imigrantské skupiny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
etnické skupiny	3,67	3,70	5,48	4,15	0,42	17,42	14,9%
ostatné	0,00	0,00	0,62	0,00	0,00	0,62	0,5%
spolu	25,23	25,86	24,47	24,08	17,21	116,85	100,0%

Objem a podiel programov pre národnostné menšiny - porovnanie 2006 a 2007

Podiel vysielania pre národnostné menšiny na celkovom vysielaní vzrástol voči predchádzajúcemu roku o 1,1%, z toho najväčší nárast v hodinách predstavovalo vysielanie pre maďarskú menšinu.

Vysielanie pre jednotlivé národnostné menšiny	2006		2007		nárast/pokles	
	v hod.	v %	v hod.	v %	v hod.	v %
a) maďarská	139,8	64,0	163,3	61,8	23,5	-2,3
b) rómska	32,8	15,1	48,6	18,4	15,7	3,3
c) ukrajinská	8,3	3,8	6,5	2,5	-1,8	-1,4
d) rusínska	7,7	3,5	6,5	2,5	-1,2	-1,1
e) česká	6,5	3,0	7,7	3,0	1,2	-0,1
f) nemecká	5,2	2,4	6,5	2,47	1,3	0,1
g) poľská	2,6	1,2	3,9	1,5	1,3	0,3
h) židovská	5,3	2,44	4,0	1,5	-1,4	-1,0
i) bulharská	2,6	1,2	1,7	0,6	-0,9	-0,6
j) chorvátska	0	0	1,3	0,5	1,3	0,5
k) iné	4,3	2,0	6,4	2,4	2,05	0,4
l) mix	3,1	1,4	8,1	3,1	5,1	1,7
Vysielanie pre n.m. SPOLU	218,3	100 %	264,4	100%	46,1	99
Celková vysielacia plocha	7 619		7465		-154	100

Výroba a vysielanie pre maďarskú národnostnú menšinu, ktorú zabezpečuje Redakcia národnostného vysielania STV Bratislava

Správy-hírek

7-minútový spravodajský servis s akcentom na aktuálne dianie v južných regiónoch Slovenska sa vysiela každý pracovný deň o 18.45, 2 reprízy v závere nočného spravodajského bloku a ráno v úvode spravodajského bloku okrem soboty. Kvôli športovým prenosom sa 37 častí odvysielalo v náhradnom termíne o 16.40 so skrátenou dĺžkou 5 minút.

V zmysle Programového konceptu na rok 2008 bolo naplánovaných spolu 245 častí t.j. 32,4 hod vysielania. V súčasnosti podľa aktualizovaných údajov sa plánuje vyrobiť 225 častí. Počas LOH bude zrušených ďalších 11 vydaní. Strata atraktívneho vysielacieho času o 19.20 a časté zmeny vo vysielaní sa odzrkadľuje aj v sledovanosti relácie. Diváci pozitívne reagujú na spoluprácu s regionálnymi spravodajcami a radi by reláciu videli na webovej stránke STV.

Ukazovateľ	Počet	Výroba	EXTERNÉ	INTERNÉ	Náklady	Náklady
Správy - Hírek	častí	hod.	celkom	celkom	spolu	na 1 časť
plán 2008	225	26,3	5 044 500	4 606 875	5 044 725	42 895
skutočnosť 2007	243	32,4	4 383 384	3 469 311	4 383 627	32 316

Maďarský magazín – Magyar magazín

Moderovaná 26-minútová publicistická relácia vysielaná raz týždenne v stredu o 16.30 v premiére a 2 reprízy. Magazín je venovaný aktuálnemu spoločensko-kultúrnemu daniu v regiónoch obývaných príslušníkmi maďarskej menšiny. Na základe dramaturgických zmien od januára 2008 súčasťou relácie je aj krátky rozhovor s hosťom v štúdiu na „tému týždňa“.

V roku 2008 je naplánovaná výroba 40 častí a v letnej vysielacej štruktúre 7 zostrihov – výber z najzaujímavejších reportáží uplynulých mesiacov.

Ukazovateľ	Počet	Výroba	EXTERNÉ	INTERNÉ	Náklady	Náklady na
Maďarský magazín	častí	hod.	celkom	celkom	spolu	na 1 časť
plán 2008	47	20,4	2 852 720	1 927 800	4 780 520	101 713
skutočnosť 2007	38	16,5	2 044 360	1 064 237	3 108 597	81 805

Na tanieri –Terítéken

Diskusná relácia o aktuálnych spoločenských témach. Diskusia so 4 hosťami je oživená príspevkami, ktoré 60-minútovú reláciu dynamizujú a ponúkajú názory obyvateľov na danú tému. Vysielací čas: streda, 22.00. Periodicita v roku 2008 -12 premiérových vydaní a 12 repríz, jednotlivé časti sú do vysielania zaradené nepravidelne.

Ukazovateľ	Počet	Výroba	EXTERNÉ	INTERNÉ	Náklady	Náklady
Na tanieri - Terítéken	častí	hod.	celkom	celkom	spolu	na 1 časť
plán 2008	13	13,0	714 480	1 038 635	1 753 115	134 855
skutočnosť 2007	12	12,0	703 680	810 897	1 514 577	126 215

Poznámky a komentár

V roku 2007 STV vysielala reláciu Správy-Hírek v atraktívnom čase o 19.20. Okrem zmeny vysielacieho času došlo aj k zníženiu rozpočtu a dĺžky relácie z 8 na 7 minút. Relácia prešla zásadnými dramaturgickými a vizuálnymi zmenami. Stabilizoval sa spravodajský tím, vzrástla náročnosť pri výbere a spracovaní tém, ktoré vďaka slovenským titulkom majú výpovednú hodnotu aj pre divákov majority. Za pozitívne považujem zmenu výrobného harmonogramu, identickú virtuálnu scénu s ostatnými dennými spravodajskými reláciami a výraznejšiu prácu s grafikou. Dramaturgické zmeny zaznamenala aj relácia Maďarský magazín, upustili sme od politickej publicistiky a rozšírili občiansky rozmer.

Počet hodín odvysielaných pre jednotlivé národnostné menšiny vyrobených Redakciou národnostného vysielania TŠ Košice				
január až máj 2008	spolu v hod.	podiel v %	podiel v % na CVP Dvojky	podiel v % na CVP STV
Národnostná menšina				
maďarské etnikum	59,47	50,9%	1,8%	0,8%

Výroba a vysielanie pre ostatné národnostné menšiny a etnické skupiny, ktorú zabezpečuje Redakcia národnostného vysielania TŠ Košice a Banská Bystrica

Národnostný magazín – týždenne 26min. český, židovský, bulharský, poľský, rusínsky, nemecký, ukrajinský, ruský, chorvátsky, nemecký/ - s použitím slovenských titulkov podľa charakteru jazyka.

Ukazovateľ	Počet	Výroba	EXTERNÉ	INTERNÉ	Náklady	Náklady
Národnostný magazín	časť	hod.	celkom	celkom	spolu	na 1 časť
plán 2008	40	17,3	2 260 400	4 716 450	6 976 850	174 421
skutočnosť 2007	36	15,6	1 996 836	3 370 399	5 367 235	149 090

Rómsky magazín – dvojtýždenne 26 min. s rómskymi titulkami.

Ukazovateľ	Počet	Výroba	EXTERNÉ	INTERNÉ	Náklady	Náklady
Rómsky magazín	časť	hod.	celkom	celkom	spolu	na 1 časť
plán 2008	21	9,1	1 190 000	87 125	1 277 125	60 815
skutočnosť 2007	19	8,2	3 371 184	13 038	3 384 222	178 117

Okrem toho sa táto redakcia podieľa na realizácii medzinárodného 26 min. mesačníka 8 regionálnych televíznych štúdií krajín Višeградской štvorky s názvom **KVARTETO**.

Počet hodín odvysielaných pre jednotlivé národnostné menšiny vyrobených Redakciou národnostného vysielania TŠ Košice				
január až máj 2008				
Národnostná menšina	spolu v hod.	podiel v %	podiel v % na CVP Dvojky	podiel v % na CVP STV
rómske etnikum	23,82	41,5%	0,71%	0,34%
ukrajinské etnikum	3,97	6,9%	0,12%	0,06%
rusínske etnikum	2,13	3,7%	0,06%	0,03%
české etnikum	3,04	5,3%	0,09%	0,04%
nemecké etnikum	3,00	5,2%	0,09%	0,04%
poľské etnikum	1,70	3,0%	0,05%	0,02%
židovské etnikum	0,85	1,5%	0,03%	0,01%
bulharské etnikum	0,00	0,0%	0,00%	0,00%
chorvátske etnikum	0,83	1,4%	0,02%	0,01%
imigrantské skupiny	0,00	0,0%	0,00%	0,00%
etnické skupiny	17,42	30,4%	0,52%	0,25%
ostatné	0,62	1,1%	0,02%	0,01%

V súvislosti s programovými zmenami ako vysielaním času relácii spôsobujú priame prenosy športových podujatí, ktoré sú dominantne zaradené na druhom okruhu STV. Po spustení Trojky sa postupne zvýši objem iných programových typov a je predpoklad, že postupne sa

otvorí priestor aj pre nové dynamické, divácky príťažlivé, verejnemu záujmu slúžiace programy pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

Okrem už uvedených cyklických relácií STV v roku 2008 vyrobila a 25. 4. odvysielala hudobno-tanečný program s poprednými rómskymi umelcami z historickej budovy SND s názvom **Všetci sme deti tejto Zeme**, ktorý bol vyvrcholením Konferencie Úradu vlády Slovenskej republiky na tému "Výchova a vzdelávanie rómskych detí a mládeže: pohľad dopredu", ktorá sa uskutočnila v dňoch 8.- 9.4. 2008 v Bratislave pod záštitou Rady Európy.

III. Funkcia a činnosť Rady STV v súvislosti s národnostným vysielaním

Základnou úlohou rady je dohliadať na dodržiavanie zákona o Slovenskej televízii a plnenie úloh, ktoré Slovenskej televízii vyplývajú z osobitných predpisov. V rámci svojej pôsobnosti sa pravidelne zaoberá vyhodnotením vysielania programovej služby vrátane vysielania pre národnostné menšiny a etnické skupiny. Pri hodnotení vychádza z údajov vedenia STV a posudkov vypracovaných externými odborníkmi najmä z prostredia akademickej obce. Tieto externé hodnotenia tvoria samostatnú prílohu výročnej správy a sú dostupné na internetovej stránke STV a Výboru NR SR pre kultúru a médiá. K zisteným skutočnostiam rada prijíma uznesenia a predkladá generálnemu riaditeľovi podnety, návrhy alebo usmernenia týkajúce sa konkrétnych činností, projektov alebo foriem tvorby.

Uznesenia Rady STV v súvislosti s národnostným vysielaním:

UZNESENIE č. 23/2005 z 8. 2. 2005

Rada STV ruší uznesenie č. 70/2004 a ukladá GR STV predkladať štvrťročne vyhodnotenie plnenia programovej služby podľa § 3 zákona č. 16/2004 Z. z. o Slovenskej televízii v štruktúre – objem vysielania v hodinách a percentuálny pomer podielu jednotlivých druhov programov, ktoré sú súčasťou programovej služby STV s osobitným uvedením programov vo verejnom záujme v štruktúre podľa § 3 písm. h) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, vrátane **národnostného a menšinového vysielania** a s uvedením podielu premiér a repríz za každý typ programu.

T : do 15 dní po skončení príslušného štvrťroka

Z : R. Rybníček

Uznesenie sa plní.

UZNESENIE č. 41/2005 z 19. 4. 2005

Rada STV v súvislosti s hodnotením vysielania Slovenskej televízie pre národnostné menšiny žiada GR STV o predloženie analýzy ekonomických, programových a personálnych aspektov možnosti vytvorenia Rómskej redakcie Národnostných vysielaní STV.

T : 31. 7. 2005

Z : GR STV

Uznesenie bolo vyhodnotené ako splnené. GR STV zaslal rade informáciu k tomuto uzneseniu 29. 7. 2005.

UZNESENIE č. 42/2005 z 19. 4. 2005

Rada STV žiada GR STV zvýšiť premiérovosť spravodajských a publicistických programov vyrábaných Maďarskou redakciou.

T : od roku 2006

Z : GR STV

Poznámka: Uznesenie sa plní.

UZNESENIE č. 43/2005 z 19. 4. 2005

Rada STV v súvislosti s hodnotením programov pre národnostné menšiny konštatuje, že v roku 2004 vzrástol objem výroby takýchto programov, z dlhodobého hľadiska však pokračoval pokles podielu programov pre národnostné menšiny na celkovej vysielacej ploche STV. Rada STV preto žiada GR STV predložiť koncepciu národnostného vysielania v roku 2005 vrátane rozsahu a štruktúry výroby a vysielania takýchto programov s uvedením plánovaného podielu premiér a repríz.

T : 30. 6. 2005

Z : GR STV

Uznesenie bolo splnené. GR STV predložil rade koncepciu národnostného vysielania STV dňa 30. 6. 2005.

**Slovenská televízia štúdio Košice, Redakcia národnostného vysielania, PhDr. Ľuba Koľová,
Rastislavova 13, 043 07 Košice, t. č.: 055 7233 210, mail: luba.kolova@stv.sk**

Vysielanie pre národnostné menšiny

Košice, 25. 06. 2008

PhDr. Ľuba Koľová
vedúca redakcie národnostného vysielania

V roku 1998 vznikla **Koncepcia vysielania pre národnostné menšiny (autorka Ľuba Koľová)** v STV. Rozhodnutím ústredného riaditeľa STV v roku 1999 po prijatí **Koncepcie** vznikla **Redakcia národnostných relácií s celoslovenskou pôsobnosťou** a ako jediná (keďže na východnom Slovensku je sústredených najviac národnostných menšín) **s centrom v Košiciach**. Následne vznikla samostatná **Maďarská redakcia** v Bratislave, ktorá na rozdiel od Košíc mala okamžite interných pracovníkov.

Našu Koncepciu vysielania si vyžiadali kolegovia z Českej televízie. Podľa nej Česká televízia vysielala národnostné vysielanie a centrum národnostného vysielania je v Ostrave.

Návrh programov pre rok 2009

Návrh na rozšírenie a zatraktívnenie vysielania pre národnostné menšiny. Všetky časti by mali trvať **26 minút**.

- Pondelok - **Rómske magazíny** - 20 častí
 - **Etno hudba** - 20 častí
(nielen rómska, aj iných národností)

- Utorok - **Národnostné magazíny** - 40 častí
(striedanie Český, Rusínsky, Ukrajinský, Nemecký, Poľský, Židovský, Bulharský, Chorvátsky a Mix –Ázia)

- Streda - **Maďarské magazíny** - 40 častí

- Piatok - **Slováci vo svete** - 10 častí
 - **Ukrajinsko-Slovenský** - 8 častí
 - **Poľsko-Slovenský** - 8 častí

Okrem toho jednotlivé národnosti už dávnejšie požadovali krátke spravodajstvo nielen v maďarskom, ale i v iných jazykoch menšín. Takže navrhujem **okrem 5 minútových správ Hírek denne, raz týždenne aj 5 minútové správy v iných jazykoch.**

Vzhľadom na skutočnosť, že na Slovensku máme 4 národnostné divadlá, ročne by sme vedeli pripraviť **4 prevzaté predstavenia** z maďarského divadla z Komárna, Thálie z Košíc, Romathanu z Košíc a Divadla Alexandra Duchnoviča z Prešova. Prípravu hier – ich výber sme už začali. Chceli by sme to realizovať nasledovne - predstaviť divadlo, autora, dielo s rozsiahlejšou ukážkou - formou pozvánky do národnostného divadla. Mnohí diváci totiž ani nevedia, že niektoré predstavenia majú v titulkoch slovenský preklad.

Naše skúsenosti potvrdzujú, že by bola na obrazovke vítaná **vedomostná súťaž o živote a rôznych nuansách jednotlivých národnostných menšín.**

Na všetky tieto návrhy sme schopní obratom predložiť námety a rozpočty. No aj hrubý odhad hovorí, že na pokrytie týchto žánrov by sme ročne potrebovali **približne 50 miliónov Sk.**

Keďže Slovenská televízia si týmto vysielaním plní svoju verejnoprávnu funkciu, vysielania pre národnostné menšiny možno v plnom rozsahu kvalifikovať ako štátnu zákazku. Z tohto dôvodu je možné na túto tvorbu požadovať financie od štátu (v mnohých krajinách je toto vysielanie štátom dotované).

Krátky pohľad do histórie národnostného vysielania STV

V roku 1984 sa začalo vysielanie v maďarskom jazyku z Bratislavy a z Košíc, ako súčasť spravodajstva.

Od roku 1991 sme začali vyrábať z Košíc **Rusínsko - Ukrajinský** magazín (ktorý sa v roku 2000 rozdelil na samostatný Rusínsky a Ukrajinský), postupne pribudol **Rómsky, Nemecký, Český** (po rozdelení republiky), **Poľský, Židovský, Bulharský, Chorvátsky.**

V roku 2007 sme na obrazovku v rámci **Mix magazínu** priniesli ucelené informácie o živote nových národnostných menšín (Čína, Afganistan, Vietnam, Pakistan ...).

Aby sme mali spätnú väzbu, ako žijú Slováci v zahraničí, pripravili sme v roku 1999 prvý magazín s názvom **Slováci v zahraničí**, od ktorého sa kvôli nedostatku peňazí upustilo. náš druhý pokus priblížiť Slovákov spoza hraníc bol v roku 2004 v rámci programu **Slováci vo svete**. Nadviazali sme kontakty so slovenskými redakciami nielen na Ukrajine, v Poľsku, Maďarsku, Česku, Nemecku a v Srbsku. Žiaľ, opäť tento cyklus kvôli peniazom zanikol.

Redakcia národnostných relácií si postupne vybuodovala dobré externé zázemie - dnes má vyše **30 externých spoluautorov, speakrov, prekladateľov** (v jazyku menšiny), **kameramanov a režisérov.**

Redakcia z Košíc koordinuje činnosť národnostného vysielania v štúdiách a pripravuje rozpis vysielania pre Bratislavu (okrem maďarských), Banskú Bystricu a Košice.

V roku 1999 oslovila Redakcia kvôli informovanosti a spolupráci predstaviteľov spoločenských a kultúrnych inštitúcií (nie politických strán), a tak bola vytvorená **Rada pre národnostné menšiny ako poradný orgán** pre Redakciu národnostných relácií STV.

Programy našej redakcie získali počas 10 uplynulých rokov množstvo cien doma i v zahraničí.

Začiatok vysielania NÁRODNOSTNÝCH MAGAZÍNOV

Národnostný magazín	Štart vysielania
RUSÍNSKO – UKRAJINSKÝ	20.1.1992
RÓMSKY (ROMALE)	25.2.1992
MAĎARSKÝ	14.7.1992 (aj z Košíc)
NEMECKÝ	27.3.1993
MIX Večer národnostných menšín	1.10.1998
ČESKÝ	14.11.1998
Slováci v zahraničí	24.4.1999
POĽSKÝ	18.9.1999
RUSÍNSKY	8.1.2000
UKRAJINSKÝ	5.2.2000
ŽIDOVSKÝ	17.7.2001
BULHARSKÝ	6.11.2001
SLOVÁCI VO SVETE	13.1.2004

Rozpis vysielania národnostných magazínov v roku 2008

VYSIELANIE	MAGAZÍN	ŠTÚDIO	POZNÁMKA
08.01.	Mix - Večer národností	Košice	
15.01.	Poľský	Košice	
22.01.	Český	Bratislava	
29.01.	Ukrajinský	Košice	
05.02.	Mix	Ban.Bystrica	
12.02.	Nemecký	Košice	
19.02.	Rusínsky	Košice	
26.02.	Český	Košice	
04.03.	Chorvátsky	Bratislava	
11.03.	Mix	Košice	
18.03.	Rusko/Rusínsk./Ukrajins.	Ban.Bystrica	
25.03.	Nemecký	Košice	
01.04.	Český	Košice	
08.04.	Židovský	Bratislava	
15.04.	Mix	Košice	

22.04.	Ukrajinský	Košice	
29.04.	Poľský	Ban.Bystrica	
06.05.	Nemecký	Bratislava	
13.05.	Rusínsky	Košice	
20.05.	Mix	Bratislava	
27.05.	Ukrajinsko/Slovenský	Košice	cezhraničný
03.06.	Nemecký	Košice	
10.06.	Ruský/Rusíns/Ukrajinsky	Bratislava	
17.06.	Bulharský	Košice	
24.06.	Poľsko/Slovenský	Košice	cezhraničný

VYSIELANIE	MAGAZÍN	ŠTÚDIO	POZNÁMKA
09.09.	Mix	Ban.Bystrica	
16.09.	Ukrajinský	Košice	
23.09.	Židovský	Ban.Bystrica	
30.09.	Ruský	Košice	
07.10.	Český	Košice	
14.10.	Rusínsky	Košice	
21.10.	Nemecký	Košice	
28.10.	Ukrajinsko/Slovenský	Košice	
04.11.	Poľský	Bratislava	
11.11.	Ukrajinský	Košice	
18.11.	Mix/Bulharský	Bratislava	
25.11.	Český	Ban.Bystrica	
02.12.	Židovský	Košice	
09.12.	Rusínsky	Košice	
16.12.	Mix	Košice	

Každý pondelok o 16,30 je vysielanie v rómskom jazyku

Každý utorok o 16,30 je vysielanie v rôznych jazykoch - vid' tabuľka

Každú stredu o 16,30 je vysielanie v maďarskom jazyku

